

Suvestinė redakcija nuo 2009-12-25 iki 2011-04-16

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [134-4878](#), i. k. 1042250ISAK000V-586

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL SANITARINIŲ APSAUGOS ZONŲ RIBŲ NUSTATYMO IR REŽIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2004 m. rugpjūčio 19 d. Nr. V-586
Vilnius

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo (Žin., 2002, Nr. [56-2225](#)) 24 straipsnio 2 dalį ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 10 d. nutarimo Nr. 1610 „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2002, Nr. [99-4407](#)) 1.3 punktą:

1. T v i r t i n u Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisykles (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad sanitarinės apsaugos zonos nustatomos Lietuvos Respublikos įstatymuose, Specialiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), šiame teisės akte nurodytiems ūkinės veiklos objektams (rūšims).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal administravimo sritį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052

4. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę ministerijos sekretoriui pagal kuruojamą sritį.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586

SANITARINIŲ APSAUGOS ZONŲ RIBŲ NUSTATYMO IR REŽIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sanitarinių apsaugos zonų (toliau – SAZ) ribų nustatymo ir režimo taisyklės reglamentuoja saugių gyvenamajai aplinkai ir žmonių sveikatai sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo dokumentų rengimo, derinimo ir tvirtinimo tvarką bei šių zonų režimo reikalavimus.

2. Šios taisyklės privalomos teritorijų planavimo organizatoriams ir planavimo dokumentų rengėjams, specialiąsias sąlygas rengiančioms bei valstybinės priežiūros institucijoms, taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, vykdančioms ūkinę komercinę veiklą pagal rūšis, kurioms Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka turi būti įrengtos sanitarinės apsaugos zonos.

3. Sanitarinės apsaugos zonos ribos nustatomos rengiant bendruosius planavimo projektus, specialiuosius bei detaliuosius planus.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai

4.1. **Biologinė tarša** – aplinkos teršimas mikroorganizmais, jų apykaitos produktais, baltyminės kilmės medžiagomis, kurios dėl žmogaus veiklos patenka į aplinką ir gali sukelti pavojų žmonių sveikatai.

4.2. **Cheminė tarša** – aplinkos teršimas cheminių medžiagų garais, dujomis, aerozoliais, dūmais ir dulkėmis, kurios dėl žmogaus veiklos patenka į aplinką ir gali sukelti pavojų žmonių sveikatai.

4.3. **Didžiausia leidžiama koncentracija (toliau – DLK)** – ribinė medžiagos koncentracijos gyvenamojoje aplinkoje vertė, kuri, veikdama žmogų periodiškai arba visą gyvenimą, nesukelia kenksmingo poveikio jo sveikatai, įskaitant pasekmes palikuonims; radionuklidų turinio ir savitojo aktyvumo leidžiama vertė.

4.4. **Fizikinė tarša** – aplinkos teršimas triukšmu, vibracija, jonizuojančiąja ir nejonizuojančiąja spinduliuote, radioaktyviąja medžiaga, kuri dėl žmogaus veiklos patenka į aplinką ir gali sukelti pavojų žmonių sveikatai.

4.5. **Foninė oro teršalų koncentracija** – oro kokybė, tiesiogiai nesusijusi su tiriamųjų taršos šaltinių poveikiu jai.

4.6. **Gyvenamoji aplinka** – nuolatinis bei laikinasis būstas, gyvenamosios bei rekreacinės teritorijos.

4.7. **Mobilus taršos šaltinis** – motorinė transporto priemonė, judantis mechanizmas, naudojantis degalus.

4.8. **Nepalankios teršalų išsisklaidymo sąlygos** – meteorologinės sąlygos, nepalankios išsisklaidyti į aplinkos orą patekusiems teršalams.

4.9. **Rekreacinė teritorija** – teritorija, turinti gamtinių ar kultūrinių aplinkos savybių ir sąlygas žmonių visaverčiam fiziniam bei dvasiniam poilsiui organizuoti.

4.10. **Ribinė taršos vertė** – per tam tikrą laiką iš taršos objekto (objektų grupės), šaltinio (šaltinių visumos) išmetamų teršalų kiekis, kuris, įvertinus kitų taršos šaltinių išmetamų teršalų poveikį bei ūkinės veiklos plėtros perspektyvą, neviršija DLK vertės.

4.11. **SAZ** – aplink stacionarų taršos šaltinį arba keletą šaltinių, taip pat šalia kelių esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo poveikio žmonių sveikatai galioja nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

4.12. **SAZ naudotojas** – SAZ teritorijos savininkas, taip pat asmuo, vykdančias veiklą SAZ.

4.13. **SAZ riba** – riba, skirianti SAZ nuo gretimų teritorijų.

4.14. **SAZ ribų nustatymo dokumentas** – planavimo organizatoriaus patvirtintas planavimo dokumentas, kuriame nurodytos SAZ ribos, naudotojas ar naudotojai, tvarkymo režimas.

4.15. **SAZ tvarkymo režimas** – planavimo dokumentų sprendiniuose nustatyto teritorijos naudojimo būdo ir veiklos joje plėtojimo ir apribojimų visuma.

4.17. **SAZ ribų tikslinimas** – pagrįstas SAZ ribų pakeitimas (mažinimas arba didinimas), atsižvelgiant į teritorijų planavimo organizatorių, valstybinės priežiūros institucijų, kitų juridinių ir fizinių asmenų, tarp jų SAZ naudotojų, motyvuotus pasiūlymus.

4.18. **Stacionarus taršos šaltinis** – taršos šaltinis, kurio buvimo vieta nekinta.

4.19. **Tarša** – medžiagos ar energija, kurios dėl žmonių veiklos tiesiogiai ar netiesiogiai patenka į aplinką ir sukelia pavojų žmonių sveikatai ir gamtinėms ekosistemoms, daro žalą materialiam turtui.

4.20. **Taršos objektas** – aplinką teršianti įmonė, įskaitant stacionarius ir mobilius taršos šaltinius.

4.21. **Taršos šaltinis** – įrenginys, iš kurio teršalai patenka į aplinką.

II. SAZ RIBŲ NUSTATYMO TIKSLAI IR BŪDAI

5. SAZ ribų nustatymo tikslai

5.1. Apsaugoti gyvenamąją aplinką ir žmonių sveikatą nuo taršos.

5.2. Suformuoti sveiką gyvenamąją, darbo ir poilsio aplinką.

5.3. Suderinti valstybės, savivaldybės, įmonių, kitų fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus nustatant SAZ tvarkymo režimus.

6. SAZ ribų nustatymo būdai

6.1. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kuris gali būti atskiras arba poveikio aplinkai vertinimo proceso dalis, SAZ tikslingumas ir ribų dydžiai pagrindžiami poveikio visuomenės sveikatai ataskaitoje, kuri gali būti atskira arba poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos dalis.

6.2. Pagal teisės aktų nustatytus SAZ ribų dydžius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052

7. Įmonių, naudojančių radioaktyvias medžiagas ir kitus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius, SAZ ribos nustatomos pagal apšvitos dozių, kurias gautų kritinių grupių nariai, įvertinimo rezultatus. Normaliai dirbant objektui, kritinių grupių nariai SAZ ribose per metus gali gauti ne didesnes kaip 0,2 mSv efektines dozes.

III. SAZ RIBŲ NUSTATYMO ORGANIZATORIAI IR FINANSAVIMAS

8. SAZ ribų nustatymą organizuoja teritorijų planavimo organizatorius (toliau – planavimo organizatorius), kai įmonės ūkinė komercinė veikla patenka į ūkinės komercinės veiklos rūšių, kurioms įrengiamos sanitarinės apsaugos zonos, sąrašus.

9. SAZ ribų nustatymo dokumentai rengiami pagal Lietuvoje nustatyta tvarka patvirtintas taršos sklaidos skaičiavimo programas bei metodikas.

10. SAZ ribų nustatymo dokumento rengimą finansuoja planavimo organizatorius.

IV. SAZ RIBŲ NUSTATYMO DOKUMENTO RENGIMAS

11.-12. SAZ ribų nustatymo sąlygas išduoda šios institucijos:

12.1. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Tarnyba) – detaliesiems ar specialiesiems planams, kai jie rengiami teritorijoms, apimančioms daugiau kaip vieną apskritį;

12.2. visuomenės sveikatos centrai apskrityse – atitinkamos apskrities ir savivaldybių detaliesiems ar specialiesiems planams;

12.3. Radiacinės saugos centras – branduolinės energetikos objektams ir objektams, naudojančioms jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius ir radioaktyviąsias medžiagas. Kai šiuose objektuose yra biologinės, cheminės ir fizinės taršos šaltinių, SAZ ribų nustatymo sąlygos išduodamos, suderinus su Tarnyba ar visuomenės sveikatos centru apskrityje;

12.4. Ekstremalių sveikatai situacijų centras – Krašto apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Kalėjų departamento prie Teisingumo ministerijos įstaigų statiniams.

13. SAZ ribų nustatymo planavimo organizatorius parengia ir patvirtina SAZ ribų nustatymo užduotį, parenka SAZ ribų nustatymo dokumento rengėją.

14. SAZ ribų nustatymo planavimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo, norėdamas gauti sąlygas SAZ ribų nustatymo dokumentui parengti, atitinkamai institucijai pateikia: paraišką, duomenis apie planuojamos ūkinės komercinės veiklos rūšis, taršos objektą ir taršos šaltinį, juos apibūdinant bei pateikiant duomenis apie teršalų galimą poveikį gyvenamajai aplinkai, riziką visuomenės sveikatai.

15. Sąlygos SAZ ribų nustatymo dokumentui parengti išduodamos per 10 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos.

16. SAZ ribų nustatymo procesas pradedamas savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo.

17. SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo organizatorius patvirtina SAZ ribų nustatymo užduotį, darbų atlikimo programą ir pateikia SAZ ribų nustatymo dokumento rengėjui:

17.1. sprendimą rengti SAZ ribų nustatymo dokumentą;

17.2. SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo užduotį ir sąlygas;

17.3. išrašą iš Teritorijų planavimo dokumentų registro apie numatomoje planuoti teritorijoje galiojančius ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus;

17.4. planuojamos teritorijos bendrojo plano pagrindinį ir inžinerinių tinklų brėžinius, topografinį ir inžinerinių tinklų planus.

18. Planavimo organizatorius pradėtą rengti SAZ ribų nustatymo dokumentas registruoja Teritorijų planavimo dokumentų registre.

19. SAZ ribų nustatymo dokumento rengėjas įvertina:

19.1. planuojamos teritorijos foninę taršą, jos šaltinius, turimus duomenis apie poveikį visuomenės sveikatai;

19.2. duomenis apie planuojamos ūkinės komercinės veiklos rūšis, taršos objektus, stacionarių ir mobilių taršos šaltinių išmetamus teršalus;

19.3. cheminės ir biologinės taršos rizikos žmonių sveikatai savybes, palankias ir nepalankias jų sklaidos sąlygas, esamų ir planuojamų koncentracijų vertes gyvenamojoje aplinkoje ir rekreacinėje teritorijoje;

19.4. fizinę taršą, jos sklaidos sąlygas, esamų ir planuojamų lygių vertes gyvenamojoje aplinkoje ir rekreacinėje teritorijoje;

19.5. iš taršos šaltinių sklindančius pašalinius kvapus ar kitus teršalus, bloginančius gyvenamosios aplinkos ir rekreacinės teritorijos oro jausines savybes;

19.6. ūkinės veiklos daromą ar planuojamą daryti neigiamą psichogeninę įtaką aplinkui esantiems žmonėms, sukelti neigiamas emocijas ir kitas nepalankias psichines reakcijas;

19.7. cheminės ir biologinės taršos ūmius technologinius ir kitokius išmetalus, jų galimą riziką žmonių saugai, visuomenės sveikatai ir aplinkai;

19.8. taršos šaltinių išmetamų (planuojamų išmesti) teršalų įtaką dirvožemio ir gruntinio vandens cheminiam ir mikrobiniam užterštumui;

19.9. pateiktus specialiuosius reikalavimus, motyvuotus visuomenės pasiūlymus;

19.10. motyvuotus duomenis apie taršos objekto nepriimtina poveikį ar riziką visuomenės sveikatai;

19.11. perspektyvinį SAZ poreikį, atsižvelgus į įmonės ūkinės veiklos plėtros prognozę taršos kitimo aspektu;

19.12. SAZ ribų nustatymo sprendinių įgyvendinimo pasekmes.

20. Esamų kelių, geležinkelio kelių ir jų įrenginių SAZ ribos nustatomos pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 2003, Nr. [11-407](#); 2004, Nr. [21-642](#)), II ir III skyriaus reikalavimus. Kai kelių apsaugos zonų ribos neužtikrina ribinių taršos verčių gyvenamojoje aplinkoje ir rekreacinėje teritorijoje, nustatytų pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti įgyvendintos veiksmingos kompensacinės priemonės. Numatomų tiesti kelių ir geležinkelių SAZ ribos nustatomos pagal specialiojo teritorijų planavimo dokumentų, planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ataskaitos bei šių taisyklių reikalavimus.

21. Komunalinių objektų SAZ ribos nustatomos pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)), 64 ir 67 punktų reikalavimus.

22. Minimalūs atstumai nuo požeminių, požeminių-antžeminių garažų, atvirų automobilių stovėjimo aikštelių ir techninės priežiūros stočių nustatomi pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#)), 68 punkto reikalavimus.

23. Gyvulininkystės, paukštininkystės ir žemės ūkio įmonių pastatų SAZ ribos nustatomos pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [43-1057](#)), 73 punkto reikalavimus.

24. Požeminių vandens telkinių apsauginių juostų ribos nustatomos pagal Lietuvos higienos normos HN 44:2003 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-201 (Žin., 2003, Nr. [42-1957](#)), reikalavimus.

25. Oro uostų apsaugos ir SAZ ribos nustatomos pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 2002, Nr. [70-2887](#)), V skyriaus reikalavimus.

26. SAZ ribų nustatymo dokumentą sudaro sprendiniai, SAZ ribų nustatymo procedūrų dokumentai ir jų priedai.

27. SAZ ribų nustatymo dokumento sprendiniai

27.1. Aiškinamasis raštas.

27.2. Vietovės topografinė nuotrauka, kurioje turi būti pažymėtos taršos šaltinio(-ių) ir/ar taršos objekto(-ų) sanitarinės(-ių) apsaugos zonos(-ų) ribos, patikslintos pagal vyraujančių vėjų kryptis, gyvenamieji namai ir jiems prilyginami būsto pastatai (bendrabučiai, viešbučiai, poilsio namai), sveikatos apsaugos priežiūros, vaikų ugdymo, socialinės globos įstaigų pastatai, sporto įrenginiai, maisto gamybos, prekybos, viešojo maitinimo įmonės, maisto produktų sandėliai, farmacijos medicinos įrangos įmonės (toliau – aplinkos taršai jautrūs statiniai).

27.3. Cheminių teršalų koncentracijų, fizikinės taršos rodiklių verčių matavimo, sklaidos modeliavimo ir/ar skaičiavimo duomenys.

27.4. Topografinė nuotrauka su pažymėtomis teršalų sklaidos vertėmis.

27.5. Dokumentai, patvirtinantys taršos prevencijos arba mažinimo galimybes ir atitinkamų planuojamų arba įgyvendintų priemonių veiksmingumą.

27.6. Brėžinys, kuriame pažymėtos siūlomos SAZ ribos, patikslintos pagal vyraujančių vėjų kryptis.

27.7. Savivaldybės teritorijos ar jos dalies planas su nustatytomis SAZ ribomis.

27.8. SAZ ribų nustatymo dokumento sprendinių pasekmių vertinimo išvados.

28. Brėžiniai sudaromi georeferencinės duomenų bazės pagrindu, jeigu jos nėra, – naujausių topografinių žemėlapių pagrindu M 1:10000, M 1:5000 ar kitokiu masteliu.

29. SAZ ribų nustatymo procedūrų dokumentai

29.1. SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo sąlygos.

29.2. Savivaldybės tarybos sprendimas dėl SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo ir sąlygų.

29.3. Suinteresuotų institucijų SAZ ribų nustatymo dokumento derinimo išvados.

- 29.4. SAZ ribų nustatymo dokumento viešojo svarstymo ataskaita.
- 29.5. SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo patikrinimo aktas.
- 29.6. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaita, kuri gali būti atskira arba poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos dalis.
- 29.7. Priedai: pradiniai duomenys, reikalingi SAZ ribų nustatymo dokumento sprendiniams parengti.

V. SAZ RIBŲ NUSTATYMO DOKUMENTO DERINIMAS, VIEŠAS SVARSTYMAS, TIKRINIMAS IR TVIRTINIMAS

30. SAZ ribų nustatymo dokumento derinimo procedūrą atlieka SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo organizatorius arba jo įgaliotas asmuo kartu su SAZ ribų nustatymo dokumento rengėju.

31. SAZ ribų nustatymo dokumentas negali prieštarauti kitiems galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams, užregistruotiems Teritorijų planavimo dokumentų registre.

32. SAZ ribų nustatymo dokumento sprendiniai derinami su įstaiga, išdavusia SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo sąlygas, ir su SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo užduotyje nurodytomis institucijomis. Derinančios institucijos per 10 darbo dienų turi pateikti derinimo išvadą, nurodydamos, ar SAZ ribų nustatymo dokumento sprendiniai atitinka valstybinės priežiūros institucijų išduotas sąlygas, ar neprieštaruoja galiojantiems teritorijų planavimo dokumentams, užregistruotiems Teritorijų planavimo dokumentų registre.

33. SAZ ribų nustatymo dokumentas turi būti viešai apsvarstytas. Viešą svarstymą organizuoja SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo organizatorius pagal teritorijų planavimo dokumentų ir planuojamos ūkinės veiklos vertinimo aplinkai ir visuomenės sveikatai dokumentų viešo svarstymo teisės aktų reikalavimus.

34. Nustatyta tvarka suderintą, viešai apsvarstytą ir patikrintą SAZ ribų nustatymo dokumentą SAZ ribų nustatymo dokumento rengimo organizatorius teikia tvirtinti savivaldybės tarybai ar jos įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui.

VI. SAZ RIBŲ TIKSLINIMAS

35. Nustatytos ir patvirtintos SAZ ribos gali būti tikslinamos. Atsižvelgiant į motyvuotus SAZ ribų nustatymo proceso dalyvių ir visuomenės siūlymus, SAZ ribos gali būti didinamos arba mažinamos.

36. Tarnyba, visuomenės sveikatos centras apskrityje, Ekstremalių sveikatai situacijų centras ar Radiacinės saugos centras, gavęs motyvuotus duomenis apie taršos objekto nepalankų poveikį ar riziką visuomenės sveikatai, padidėjusią biologinę, cheminę ar fizikinę taršą, pašalinių kvapų šaltinius, daromą neigiamą psichogeninę įtaką aplinkui esantiems žmonėms ar kitus pagrįstus duomenis, priima privalomą sprendimą dėl SAZ ribų didinimo.

37. SAZ ribos turi būti didinamos, kai tarša gyvenamojoje aplinkoje ir/ar rekreacinėje teritorijoje yra ar gali būti didesnė nei ribinė, esant nepalankiai vėjų kryptčiai, esant nepalankioms teršalų išsisklaidymo sąlygoms.

38. Tarnyba, visuomenės sveikatos centras apskrityje arba kita kompetentinga įstaiga, atsižvelgdama į naudojamų technologijų tobulumą arba geriausio gamybos būdo įgyvendinimą, veiksmingų aplinkos apsaugos priemonių taikymą, vietovės aplinkos komponentų taršos stebėsenos duomenis, vyraujančių vėjų krypttis, vietovės pobūdį, meteorologinius veiksnius, taršos sudėtį, pobūdį ir kiekį, jos suminį poveikį, sklaidos sąlygas, aplinkos užteršimo dėl avarinių situacijų galimybę, motyvuotus planavimo organizatorių, planavimo dokumentų rengėjų, statytojų (užsakovų), statinio projektuotojų ir visuomenės siūlymus, priima privalomą sprendimą dėl SAZ mažinimo.

39. SAZ ribos gali būti mažinamos, kai:

39.1. įgyvendinus žmonių sveikatos saugos ir aplinkos apsaugos priemones, atlikus taršos tyrimus gyvenamojoje aplinkoje, įvertinus ūkio subjekto monitoringo (stebėsenos) duomenis, nustatyta, kad gyvenamojoje aplinkoje ir/ar rekreacinėje teritorijoje tarša ne didesnė kaip nustatyta teisės norminiuose aktuose;

39.2. ekvivalentiniai akustinio triukšmo lygiai atitinkamu paros laiku, taip pat vibracijos, ultragarso, nejonizuojančiosios spinduliuotės leidžiami lygiai gyvenamojoje aplinkoje ir/ar rekreacinėje teritorijoje ne didesni kaip nustatyti teisės norminiuose aktuose ar kritinių grupių narių SAZ ribose per metus gaunama efektinė dozė mažesnė kaip 0,2 mSv;

39.3. įgyvendinta mažiausiai aplinką veikianti technologija arba mažiausiai aplinką veikiantis gamybos būdas.

40. Tarnyba, visuomenės sveikatos centras apskrityje arba kita kompetentinga įstaiga, priėmusi sprendimą dėl SAZ ribų didinimo ar mažinimo, per 10 darbo dienų motyvuotą sprendimą dėl SAZ ribų tikslinimo pateikia SAZ naudotojui ir savivaldybei, patvirtinusiai SAZ ribų nustatymo dokumentą.

41. SAZ ribos tikslinamos parengiant ir patvirtinant SAZ ribų nustatymo dokumentą pagal šių taisyklių reikalavimus.

VII. SAZ RIBŲ NUSTATYMO DOKUMENTO REGISTRAVIMAS IR GALIOJIMAS

42. Patvirtintas SAZ ribų nustatymo dokumentas registruojamas Teritorijų planavimo dokumentų registre teisės aktų nustatyta tvarka. SAZ ribų nustatymo dokumento duomenys pateikiami savivaldybės teritorijų planavimo duomenų banko tvarkytojui nustatyta tvarka. Dokumentai pateikiami Teritorijų planavimo dokumentų registro tvarkytojams registruoti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo jų patvirtinimo.

43. SAZ ribų nustatymo dokumento sprendiniuose numatyti reikalavimai privalomi naujai projektuojamoms, rekonstruojamoms, renovuojamoms įmonėms ir SAZ naudotojams.

VIII. SAZ TVARKYMO REŽIMAS

43. SAZ turi būti naudojama atsižvelgiant į teršalų, kuriuos atitinkamas objektas išmeta į orą, dirvožemį, vandenį, kiekį bei kenksmingumą ir SAZ galimą bei faktišką užteršimą.

44. SAZ žemės panaudojimo ir ūkinės veiklos specialiosios sąlygos nustatomos SAZ ribų nustatymo dokumentų sprendiniuose, atsižvelgiant į jonizuojančiosios ir nejonizuojančiosios spinduliuotės lygį, dirvožemio (gruntinių vandenų) biologinę ir cheminę taršą, taip pat ir į užteršimą sunkiaisiais metalais bei radionuklidais.

45. Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, nurodytų komunalinių objektų SAZ teritorijoje draudžiama statyti gyvenamosios, poilsio, sodų, gydymo paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu, bendrojo lavinimo mokyklas, ikimokyklinio ugdymo įstaigas, steigti rekreacines teritorijas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052

46. Ūkinės veiklos objektų SAZ tvarkymo režimas nustatytas Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (*Žin.*, 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, *Žin.*, 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052

47. SAZ teritorija negali būti naudojama aplinką teršiančių objektų (taršos šaltinių) plėtrai, jei dėl tokios plėtros cheminės, fizikinės, biologinės taršos ribinė vertė viršys nustatytas DLK.

48. SAZ naudotojai privalo ją tvarkyti laikydamiesi nustatytų ūkinės komercinės veiklos apribojimų, taip pat privalo rūpintis SAZ apželdinimu, želdinių priežiūra, jų gausinimu bei

atnaujinimu, ūkio subjektas, kuriam nustatytos SAZ ribos, turi organizuoti aplinkos taršos šaltinių poveikio aplinkai stebėjimus ir prireikus imtis priemonių aplinkos taršai mažinti.

Sanitarinių apsaugos zonų
nustatymo ir režimo taisyklių
priedas

**SANITARINIŲ APSAUGOS ZONŲ RIBŲ DYDŽIAI, TAIKOMI, KAI NEATLIEKAMAS
POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMAS**

Objekto pavadinimas	Taršos rūšis	SAZ dydžiai (m)
1. Neteko galios nuo 2009-12-25		

2. Kasybos pramonė ir karjerų eksploatavimas

2.1. Durpių kasimas ir aglomeracija	Cheminė, fizikinė	500
2.2. Statybinių akmenų skaldymas	Cheminė, fizikinė	500
2.3. Klinčių, gipso ir kreidos gavyba	Cheminė, fizikinė	300
2.4. Smėlio ir molio gavyba	Cheminė, fizikinė	300
2.5. Smėlio ir žvyro karjerų eksploatavimas	Cheminė, fizikinė	300
2.6. Molio ir baltmolio gavyba	Cheminė, fizikinė	300
2.7. Mineralinių žaliavų gavyba chemijos pramonei ir trąšoms gaminti	Cheminė, fizikinė	300
2.8. Kita, niekur kitur nepriskirta, kasyba ir kitų karjerų eksploatavimas	Cheminė, fizikinė	300

3. Žaliavinės naftos ir gamtinių dujų gavyba

3.1. Žaliavinės naftos ir gamtinių dujų gavyba	Cheminė, fizikinė	1000
--	-------------------	------

4. Maisto produktų gamyba

4.1. Mėsos ir mėsos produktų gamyba, perdirbimas ir konservavimas	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	500
4.2. Naminių paukščių mėsos gamyba ir konservavimas (kombinatai)	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	500
4.3. Žuvų ir žuvų produktų perdirbimas, konservavimas ir rūkymas	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	500
4.4. Rūkyklos, veikiančios visą parą	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	
4.4.1. kūrenamos mediena	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	100
4.4.2. kūrenamos dujomis	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	50
4.5. Skerdyklos	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	300
4.6. Sanitarinės skerdyklos	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	500
4.7. Gyvulių supirkimo punktai, bazės	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	300
4.8. Margarino ir panašių valgomųjų riebalų gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	100
4.9. Maltų grūdų produktų gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	100
4.10. Krakmolo ir krakmolo produktų gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	100
4.11. Gatavų pašarų ūkių ir naminiams gyvuliams gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	100
4.12. Cukraus gamyba iš cukrinių runkelių	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	300
4.13. Elevatoriai, malūnai	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	100

5. Tekstilės gaminių gamyba

5.1. Linų pirminio apdirbimo įmonės	Cheminė, fizikinė	300
5.2. Medvilnės pluoštų paruošimas ir verpimas, dažymas	Cheminė, fizikinė	100
5.3. Vilnos pluoštų paruošimas ir verpimas, dažymas	Cheminė, fizikinė	100
5.4. Šukuotos vilnos pluoštų paruošimas ir verpimas, dažymas	Cheminė, fizikinė	100
5.5. Linų pluoštų paruošimas ir verpimas, dažymas	Cheminė, fizikinė	100
5.6. Šilko, įskaitant pašukas, pervijimas ir paruošimas, šilko su sintetiniais ar dirbtiniais pluoštais paruošimas	Cheminė, fizikinė	100
5.7. Neaustinių medžiagų ir neaustinių medžiagų dirbinių, išskyrus drabužius, gamyba	Cheminė, fizikinė	100

6. Kailių išdirbimas ir dažymas

6.1. Kailių išdirbimas ir dažymas; kailinių dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė	100
---	------------------------------	-----

7. Odų rauginimas ir išdirbimas. Lagaminų, rankinių, balnų, pakinktų ir avalynės gamyba

7.1. Odų rauginimas ir išdirbimas	Cheminė, fizikinė, biologinė	300
7.2. Lagaminų, rankinių ir panašių dirbinių, balnų ir pakinktų, šepečių, šerių ir plaukų gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė	50
7.3. Avalynės gamyba	Cheminė, fizikinė, biologinė	50

8. Medienos bei medienos ir kamščio dirbinių, išskyrus baldus, gamyba. Šiaudelių ir pintų dirbinių gamyba

8.1. Medienos pjaustymas ir obliavimas, medienos impregnavimas	Cheminė, fizikinė	500
8.2. Vienasluoksnės nekljuotos faneros gamyba; kljuotos faneros, plonų lentų, medžio drožlių plokščių, medienos plaušų plokščių, kitų plokščių gamyba	Cheminė, fizikinė	300
8.3. Statybinių medinių konstrukcijų ir staliaus dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
8.4. Medinių talpyklų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
8.5. Kitų medinių dirbinių gamyba; dirbinių iš kamščio, šiaudelių ir pynimo medžiagų gamyba	Cheminė, fizikinė	100

9. Celiuliozės, popieriaus ir popierinių dirbinių gamyba

9.1. Celiuliozės, popieriaus ir storo kartono gamyba	Cheminė, fizikinė	500
9.2. Gofruoto popieriaus ir storo kartono bei popierinių ir kartoninių talpyklų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
9.3. Namų apyvokos, higienos bei tualetų reikmenų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
9.4. Rašomojo popieriaus gamyba	Cheminė, fizikinė	100
9.5. Sienų apmušalų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
9.6. Kitų, niekur kitur nepriskirtų, popierinių ir storo kartono dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	100

10. Neteko galios nuo 2009-12-25

11. Kokso, valytos naftos produktų gamyba

11.1. Naftos perdirbimo produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	1000
11.2. Medžio anglių gamyba	Cheminė, fizikinė	500

12. Cheminių medžiagų, produktų ir cheminių pluoštų gamyba

12.1. Pramoninių dujų gamyba	Cheminė, fizikinė	1000
12.2. Dažų ir pigmentų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.3. Pagrindinių neorganinių cheminių medžiagų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.4. Pagrindinių organinių cheminių medžiagų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.5. Trąšų ir azoto junginių gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.6. Plastikinių žaliavų gamyba, augalinių produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.7. Sintetinio kaučiuko žaliavų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.8. Pesticidų ir kitų agrochemijos produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.9. Pokosto ir panašių dangų, spaustuvės dažų ir mastikų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.10. Farmacinių preparatų, medicininių cheminių ir augalinių produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.11. Muilo, dezinfekcinių valymo priemonių, poliravimo, parfumerijos ir tualetinių preparatų gamyba	Cheminė, fizikinė	300
12.12. Kitų cheminių produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	1000
12.13. Sprogstamųjų medžiagų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
12.14. Klijų ir želatinos gamyba	Cheminė, fizikinė	1000
12.15. Eterinių aliejų gamyba	Cheminė, fizikinė	300

12.16. Fotocheminių medžiagų gamyba	Cheminė, fizikinė	300
12.17. Parengtų naudoti, bet neįrašytų laikmenų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
12.18. Kitų, niekur kitur nepriskirtų, cheminių produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	300
12.19. Dirbtinių pluoštų gamyba	Cheminė, fizikinė	1000

13. Guminių ir plastikinių dirbinių gamyba

13.1. Guminių padangų ir kamerų gamyba	Cheminė, fizikinė	300
13.2. Guminių padangų atnaujinimas	Cheminė, fizikinė	300
13.3. Kitų guminių dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	300
13.4. Plastikinių plokščių, lakštų, vamzdžių ir profilių gamyba	Cheminė, fizikinė	300
13.5. Plastikinių dirbinių prekės įpakuoti gamyba	Cheminė, fizikinė	300
13.6. Statybos plastikinių dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	300
13.7. Porolono gamyba	Cheminė, fizikinė	300
13.8. Kitų plastikinių dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	300

14. Kitų nemetalinių mineralinių dirbinių gamyba

14.1. Cemento, kalkių ir gipso gamyba	Cheminė, fizikinė	1000
14.2. Asfaltbetonio gamyba	Cheminė, fizikinė	300
14.3. Betoninių, cementinių ir gipsinių statybos produktų gamyba	Cheminė, fizikinė	500
14.4. Lakštinio, pūstinio ir kitokio stiklo, įskaitant techninius stiklo dirbinius, formavimas, perdirbimas ir gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.5. Ugniai neatsparių ir ugniai atsparių keraminių prekių, išskyrus statybos tikslams, gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.6. Buitinių ir dekoratyvinių keraminių dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.7. Keraminių sanitarinių vidaus įrengimų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.8. Keraminių izoliatorių ir izoliacinės armatūros gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.9. Kitų techninių keraminių dirbinių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.10. Ugniai atsparių keraminių plytelių ir plokščių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
14.11. Degto molio plytų, plytelių ir statybinių medžiagų gamyba	Cheminė, fizikinė	100

15. Neteko galios nuo 2009-12-25

16. Kitur nepriskirtų elektros mašinų ir prietaisų gamyba

16.1. Elektros variklių, generatorių ir transformatorių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
16.2. Elektros srovės paskirstymo ir valdymo įrangos gamyba	Cheminė, fizikinė	50
16.3. Izoliuotųjų laidų ir kabelių gamyba	Cheminė, fizikinė	50
16.4. Akumuliatorių, galvaninių elementų ir galvaninių baterijų gamyba	Cheminė, fizikinė	50
16.5. Apšvietimo įrangos ir elektros lempų gamyba	Cheminė, fizikinė	50

17. Radijo, televizijos ir ryšių įrangos bei aparatūros gamyba

17.1. Elektroninių lempų ir vamzdelių bei kitų elektroninių prietaisų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
17.2. Televizijos ir radijo siųstuvų bei telefono ir telegrafo linijų aparatūros gamyba	Cheminė, fizikinė	100
17.3. Televizijos ir radijo imtuvų, garso ir vaizdo įrašymo ir atkūrimo aparatūros gamyba	Cheminė, fizikinė	100

18. Tikslųjų ir optinių prietaisų, įvairių laikrodžių gamyba

18.1. Matavimo, tikrinimo, bandymo, navigacijos ir kitų, išskyrus pramoninių procesų valdymo įrenginius, įrankių ir prietaisų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
18.2. Pramoninių procesų valdymo įrenginių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
18.3. Optinių įtaisų ir fotografavimo įrenginių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
18.4. Rankinių ir kitų laikrodžių gamyba	Cheminė, fizikinė	100

19. Automobilių, priekabų ir puspriekabių gamyba

19.1. Automobilių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
19.2. Automobilių kėbulų, priekabų ir puspriekabių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
19.3. Automobilių ir jų variklių dalių ir reikmenų gamyba	Cheminė, fizikinė	100

20. Kitų transporto priemonių gamyba

20.1. Laivų statyba ir remontas	Cheminė, fizikinė	100
20.2. Pagalbinio uosto laivyno gamyba ir remontas	Cheminė, fizikinė	100
20.3. Pramogoms skirtų ir sportinių valčių statyba bei remontas	Cheminė, fizikinė	100
20.4. Geležinkelio lokomotyvų bei riedmenų remontas	Cheminė, fizikinė	100
20.5. Skraidymo aparatų ir kosminių skraidymo aparatų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
20.6. Motociklų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
20.7. Dviračių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
20.8. Invalidų vežimėlių gamyba	Cheminė, fizikinė	100
20.9. Kitų, niekur kitur nepriskirtų, transporto įrenginių gamyba	Cheminė, fizikinė	100

21. Baldų ir čiužinių gamyba

21.1. Baldų gamyba	Cheminė, fizikinė	100
21.2. Čiužinių gamyba	Cheminė, fizikinė	100

22. Antrinis perdirbimas

22.1. Antrinis metalo atliekų ir laužo perdirbimas	Cheminė, fizikinė	100
22.2. Ne metalo laužo ir atliekų perdirbimas	Cheminė, fizikinė	500

23. Neteko galios nuo 2009-12-25

24. Neteko galios nuo 2009-12-25

25. Automobilių ir motociklų parkavimas, techninė priežiūra ir remontas. Automobilių degalų mažmeninė prekyba

25.1. Automobilių, motociklų priežiūra ir remontas	Cheminė, fizikinė	50
25.2. Automobilių degalų, dujų mažmeninė prekyba	Cheminė, fizikinė	50
25.3. Lengvųjų automobilių, motociklų priežiūra ir remontas, mechaninis remontas, elektrinės įrangos remontas, tepalų paprasta priežiūra, kėbulo remontas, atsarginių dalių remontas, plovimas, poliravimas, priekinių stiklų ir langų remontas, padangų ir kamerų remontas, uždėjimas, pakeitimas, antikorozinė priežiūra, balansavimas, dalių instaliavimas	Cheminė, fizikinė	50
25.4. Lengvųjų automobilių skardų ištiesinimas, kėbulų remontas, gruntavimas, dažymas, purškimas, vulkanizavimas, degimo reguliavimas	Cheminė, fizikinė	100
25.5. Sunkiųjų automobilių, autobusų priežiūra ir remontas, tarp jų žemės ūkio technikos bei automobilių garažai ir techninės priežiūros bei remonto parkai, kuriuose yra daugiau kaip 200 mašinų ar mechanizmų	Cheminė, fizikinė	100

26. Transportas

26.1. Jūros uostas – SAZ 300 m

27. Neteko galios nuo 2009-12-25

28. Atliekų tvarkymo objektai

28.1. Respublikinė pavojingų, nepavojingų atliekų deginimo įmonė	Cheminė, fizikinė, biologinė, kvapai	1000
28.2. Regioninė atliekų deginimo įmonė (prie pavojingų atliekų)	Cheminė, fizikinė, biologinė,	500

aikštelių)

kvapai

29. *Neteko galios nuo 2009-12-25***30.** *Neteko galios nuo 2009-12-25***31. Kita aptarnavimo veikla**

31.1. Tekstilės ir kailių skalbyklos-fabrikai	Cheminė, fizikinė	50
31.2. Tekstilės ir kailių valyklos-fabrikai	Cheminė, fizikinė	50
31.3. Drabužių cheminis valymas	Cheminė, fizikinė	50
Pastaba. Mažoms cheminėms valykloms, kuriose yra valymo įrenginys, SAZ nereglamentuojamos.		

32. *Neteko galios nuo 2009-12-25**Priedo pakeitimai:*Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1052](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 152-6849 (2009-12-24), i. k. 1092250ISAK00V-1052

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymo Nr. V-586 "Dėl Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo